

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	3
3. สมมติฐานของปัญหา.....	3
4. วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	3
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย.....	4
2 สิทธิเสรีภาพของประชาชนและการใช้อำนาจรัฐ.....	5
1. สิทธิเสรีภาพของประชาชนและการใช้อำนาจของรัฐ.....	5
2. แนวความคิดในเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน.....	7
3. วิัฒนาการที่เป็นรูปธรรมของแนวความคิดในเรื่อง สิทธิเสรีภาพของประชาชน.....	8
3.1 กฎหมายรัฐธรรมนูญของสหราชอาณาจักร.....	9
3.2 คำประกาศอิสรภาพของสหราชอาณาจักร (The Declaration Independence) และรัฐธรรมนูญของสหราชอาณาจักร.....	10
3.3 ปฏิญญาฯ คำว่าด้วยสิทธิของมนุษย์และของพลเมือง ค.ศ. 1789 ของฝรั่งเศส.....	12
4. การจำกัดอำนาจรัฐโดยกฎหมาย.....	14

4.1 ปฏิญญาสาภลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights).....	17
4.2 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights).....	20
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจำกัดอำนาจรัฐ โดยรัฐธรรมนูญ.....	24
5.1 หลักนิติธรรม (The Rule of Law).....	24
5.2 หลักความเสมอภาค (Principle of Equality).....	25
5.3 หลักแห่งความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality).....	26
5.3.1 หลักแห่งความเหมาะสม (Principle of Suitability).....	26
5.3.2 หลักแห่งความจำเป็น.....	26
5.3.3 หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ.....	27
3 ประวัติและวิวัฒนาการของการมีศาลทหารและอำนาจหน้าที่ของศาลทหารในประเทศไทย.....	28
1. ประวัติและวิวัฒนาการของการมีศาลทหาร.....	28
1.1 ความหมายของศาลทหารและเหตุที่ต้องมีศาลทหาร.....	31
1.2 ที่มาของกฎหมายทหาร.....	33
1.3 กฎหมายทหารในปัจจุบัน.....	36
2. อำนาจหน้าที่ของศาลทหารในประเทศไทยและการบังคับบัญชา รับผิดชอบกิจการศาลทหาร.....	36
3. ระบบศาลทหาร.....	37
3.1 ศาลทหารในเวลาปกติ.....	38
3.1.1 ศาลทหารชั้นต้น.....	38
1) ศาลจังหวัดทหาร.....	38

บทที่	หน้า
2) ศาลมนต์ลทหาร	39
3) ศาลทหารกรุงเทพ	39
4) ศาลประจำหน่วยทหาร	40
3.1.2 ศาลทหารกลาง	40
3.1.3 ศาลทหารสูงสุด	41
3.2 ศาลทหาร ในเวลาไม่ปกติ	41
1) ศาลทหารที่มีอยู่แล้วตามปกติ	41
2) ศาลพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นศาลทหาร	42
3) ศาลอาญาศึก	42
4 สิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องคดีอาญาต่อศาลในต่างประเทศ และการดำเนินคดีในศาลทหารต่างประเทศ	44
1. ผู้มีสิทธิฟ้องคดีอาญาต่อศาลในต่างประเทศ	44
1.1 กลุ่มประเทศที่ไม่มีสิทธิโอกาสให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาเอง	44
1.1.1 ประเทศไทย	44
1.1.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา	45
1.2 กลุ่มประเทศที่เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายฟ้องคดีเอง	46
1.2.1 ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	46
1.2.1.1 การดำเนินคดีอาญาของอัยการ	46
1.2.1.2 การดำเนินคดีอาญาของผู้เสียหาย	48
1.2.2 ประเทศไทยอังกฤษ	48
1.2.2.1 ผู้เสียหาย (Private Prosecutor)	49
1.2.2.2 ตำรวจ (Police)	49
1.2.2.3 อัยการ (Public Prosecutor)	50
2. การดำเนินคดีในศาลทหารต่างประเทศและสิทธิของผู้เสียหาย ในการฟ้องคดีอาญาในต่างประเทศ	52

บทที่	หน้า
2.1 ศัลಥารกับศัลพลเรือนของต่างประเทศ.....	52
2.1.1 ศัลಥารประเทศอังกฤษ.....	52
2.1.2 ศัลಥารประเทศฝรั่งเศส.....	53
2.1.3 ศัลಥารประเทศสหรัฐอเมริกา.....	53
2.1.4 ศัลಥารประเทศเนเธอร์แลนด์.....	53
2.1.5 ศัลಥารประเทศสวิตเซอร์แลนด์.....	55
2.1.6 ศัลಥารประเทศสหภาพม่า.....	56
2.1.7 ศัลಥารประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	58
2.1.8 ศัลಥารประเทศสาธารณรัฐเกาหลี.....	59
2.1.9 ศัลಥารประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน).....	60
3. การคำนิ่นคดีในศัลพลเรือนซึ่งเป็นศัลಥารต่างประเทศ.....	61
4. สิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องคดีอาญาในต่างประเทศ.....	64
4.1 กฎหมายของประเทศไทย.....	64
4.2 กฎหมายของประเทศเยอรมัน.....	68
4.3 กฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	72
4.4 กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	77
5 แนวทางการแก้ไขปรับปรุงการฟ้องคดีและการเข้าเป็นโจทกร่วม.....	81
1. ความเป็นมาของระบบการฟ้องและคำนิ่นคดีอาญา ในประเทศไทย.....	81
1.1 การฟ้องและคำนิ่นคดีอาญาในศัลพลเรือน.....	81
1.1.1 การเป็นผู้เสียหาย.....	82
1.1.2 หลักเกณฑ์การฟ้องคดี.....	82
1.2 การฟ้องและคำนิ่นคดีอาญาในศัลಥาร.....	83
1.2.1 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศัลಥารบก.....	83
1.2.2 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศัลಥารเรือ.....	85

1.3 ผู้มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีต่อศาลทหารตาม พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2477.....	89
1.3.1 ผู้จะเป็นโจทก์ฟ้องในเวลาปกติ.....	89
1.3.2 ผู้จะเป็นโจทก์ฟ้องในเวลาไม่ปกติ.....	90
1.4 ผู้มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลทหารตามพระราชบัญญัติธรรมนูญ ศาลทหาร พ.ศ. 2498.....	90
1.4.1 ผู้มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีในเวลาปกติ.....	91
1.4.2 ผู้มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีในเวลาไม่ปกติ.....	97
2. ความสัมพันธ์ระหว่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช 2498 กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย.....	97
3. ความสัมพันธ์ระหว่างพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 กับหลักสิทธิมนุษยชน.....	106
4. ผลกระทบของการที่พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498 ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายที่ไม่มีอยู่ในอำนาจศาลทหาร ฟ้องคดีอาญาได้เอง.....	108
4.1 ตัดสิทธิในการฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหาย.....	108
4.2 ตัดสิทธิในการเข้าร่วมเป็นโจทก์กับอัยการทหาร.....	109
4.3 ตัดสิทธิในการเสนอพยานหลักฐานของฝ่ายผู้เสียหาย.....	110
4.4 ตัดสิทธิในการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ.....	110
4.5 ตัดสิทธิของผู้เสียหายในการดำเนินคดีอาญาต่อไปหาก อัยการทหารมีความเห็นถึงไม่ฟ้อง.....	111
4.6 ตัดสิทธิในการฟ้องคดีใหม่ในกรณีอัยการทหารถอนฟ้องคดี จากศาล.....	111
4.7 ตัดสิทธิในการอุทธรณ์หรือฎีกานอกกรณีอัยการทหาร มีความเห็นไม่อุทธรณ์หรือฎีกา.....	112

บทที่		หน้า
5.	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	112
6.	แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. 2498.....	116
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	119
	บรรณานุกรม.....	125
	ประวัติผู้เขียน.....	131